

Szerkesztőség irodája:
BRASSÓ, Színház-utca 95. sz.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház utca 95 sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

ELŐFIZETESI AR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. (1—10 sor
helye 40 kr.). Minden egyes hirdetés bérleg
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknél kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában.

82. szám.

BRASSO, Szombat, július 18-án.

I-ső évfolyam 1885.

Brassó, 1885. július 17.

(i—.) A saison most idejében politika és társadalom szünetel. Minden mozgalom stagnál, az erők most gyülemlekednek, hogy majdan, midőn ismét megnyílnak a harcmezők, ott sikra szálljanak, becsületes harcot vivandó.

A vámtárgyalások képezik most a legfontosabb ügyet, ehhez van kötve hazánk földmívelése, kereskedelme és ipara. Erről szólni azonban még nagyon is korai volna.

Van egy más fontos kérdés is; csak legújabbán hozta meg egyik jól értesült forrás azon hirt, hogy a főispánok hatás- és munkaköre kiterjesztetik. Állami tisztviselő lesz a főispán, növekedni fog hatalma is.

Tisza Kálmánnak ez újabb üdvös intézkedése lesz a magyarság s állameszme öregbítésére. Nem fognak akkor naszódni s szebeni határozatok, brassai indokolások előfordulni. Nincs is szükség ezekre. Öregbiteni kellene a nemzetiségek békés együttélését, nem pedig lehetetleníteni.

De ez is csirájában van még csak. Van azonban egy harmadik, nem kevésbé fontos kérdés: a képviselői mandátum tartamának meghosszabbítása.

A kérdés nem új. Minden választás alkalmával fel volt már vetve. Belátta azt a kormány, hogy ily körülmények között az országnak nagy szolgálatot tesz a mandátum meghosszabbításával.

Csatlakozott ehhez az ellenzék egyik tekintélyes része is, csak a függetlenségi párt tartja egész távol magát.

Mint minden üdvös intézmény, ez is a szabadelvű párt kebeléből indult ki, ott vette fel először a kérdés. — Nem a kormány csinálta ezt, egyes lelkes pártemberek. Bekicsi Gusztáv, ezen lángelkű fiatal képviselő, ki rövid időn pártjának egyik legtekintélyesebbje leend, a sajtó terén kolportálta az eszmét; mások a tanácstermek zajában.

S ma annyira érlelődött, hogy a jövő országgyűlési ciklusban már megvalósítható lesz.

Magyarországon a képviselőválasztás nem egyéb, mint a szenvedélyek legféltelenebb felkorbácsolása, — törvény által megengedett izgatás. A választási mozgalmak nálunk jórészt egész hat hónapig tartanak; a pártérdek elvonja a földmivest, a kereskedőt s iparost

napi munkájától — közgazdasági életünk kárára. A városokban és falvakban örökös tivornya, a nép s különösen az alsóbb néposztály renyhességgel tölti el az év legszebb részét; a korrupció jobb s nagyobb tápot nem nyerhet, mint épen ily választások alkalmával. Nem ritka eset — a legutóbb lefolyt képviselőválasztás dús bizonyítékot nyújtott — hogy vér borítja helyenként a választási teret.

Az eddigi választási rendszer mellett népiünk minden hat évben egy évet vesz; ez neki nem a szorgalom és munka éve, hanem a tünység s ledérség ideje. Szabad a vásár ilyenkor, s legyen a nemzet a legjózanabb — alkalom csinálja a tolvajt.

A mandátum meghosszabbítása tehát mindenképen indokolt, sőt mondhatnók: szükséges. De lássuk már most az ellenzék magatartását e kérdéssel szemben.

Mondottuk volt, hogy eleintén az ellenzék egyik tekintélyes része hozzájárult a tervhez. Ma azonban megváltoztak a viszonyok, mert ezek is ellenzik azt. S miért? Mert ily intézkedés szerintők nem „szabadelvű”, mert csorbitja a választó polgárok legszentebb polgári jogait.

Ha ezen kérdésben a szabadelvűség álláspontjára helyezkedünk, melyet kormányunk eddig sem tévesztett szem elől, lehetnek némi ellenvetések, nem tagadjuk; de ha azt tekintjük: vajjon észszerűbb-e, politikailag helyesebb-e kitenni az állam polgárait oly gyakori izgalmaknak, elvonni őket hónapokra munkájuktól, kenyérkeresetüktől s belesodorni oly mozgalmakba, melyek a békés állampolgárhoz nem illenek, — akkor minden elfogulatlan politikus inkább fogja az előbbi választani.

Ez nem „a legszentebb polgári jogok csorbitása”. Üres frázis, mely alkalmas kevésbé értelmesek felizgatására, elégedetlenség szítására, de bárki meggyőzésére nem.

A választó polgárok ép úgy gyakorolják polgári jogait, mint most, csak hogy esetleg egy vagy két évvel ritkábban. Nem nagy kár nekik, csak haszon.

Megszoktuk hallani, hogy az ellenzék a korrupció istápolásával s terjesztésével vádolja a miniszterelnököt. Feltéve — de meg nem engedve — hogy ez így volna, holott ez távolról sem áll, miért áll utjába akkor, midőn ő épen a korrupció megakadályozására töre-

kedik. — Igenis, a képviselői mandátumok meghosszabbítása nem egyéb a korrupció terjedésének megakadályozásánál, s ezt egy hazafias ellenzéknek támogatni kellene.

Politikai körökben kétséges még, előfordul-e a kérdés legközelebb az országgyűlésen. A kormány nem fogja felvetni, más oldalról kell annak jönnie. Jön-e vagy nem, az más kérdés; de a tárgy újból felszínre hozatván, elmondottuk véleményünket.

Belföld.

Román izgatás Magyarország ellen. A romániai sajtó egy idő óta igen élénken foglalkozik a magyarországi „elnyomott testvérek” ügyével. A bukaresti kormánypárti és ellenzéki lapok versenyeznek egymással az izgatásban a magyar nemzet ellen. Sőt a Bukarestben inszczenált izgatást Párisban folytatják, hol ezen czélra megnyerték Greif Ferencz francia író, a „La Revue du Monde Latin” munkatársát. Ezen francia lap legutóbbi számában a Tribunából és más hasonló lapokból merítve értesítéseit „Az erdélyi magyarok és románok” czimű cikkben a legsötétebben festi „az elnyomott erdélyi románok” helyzetét és minden rosszat elmond a magyar nemzetről. A francia író cikke most körutat tesz az összes román lapokban, melyek azon megjegyzéssel kísérik, hogy a francziák épp úgy gondolkoznak az erdélyi románok helyzetéről, mint a bukaresti hírlapok.

Uralkodók találkozása. Ferencz József király ő Felsége Vilmos császárral a nyáron mindenestre találkozni fog, ellenben az a baj, melyet Vilmos császár Sándor cár irányában tavaly Skiernieviceben kifejezett, bucsuzáskor azt mondta: „Viszontlátásra a jövő évben”, nem fog teljesülni. Egy ideig komolyan taglalták a tervet Pétervárott, hogy Sándor cár a német és osztrák-magyar uralkodók látogatását viszonyozza. Legutóbb azonban, nem tudni mi okból, a terv elejtetett s bizonyos, hogy Sándor cár az idén sem Német-sen Ausztria-Magyarországot meg nem látogatja, s ha utazást tesz, csak Koppenhágába megy, hogy neje családjánál, a dán királyi párnál, töltsön néhány hetet. Ellenben Vilmos császár, mint a Pest. Lloydnak távirják, a július 20. és 21-ike közti éjjel indul Majnából Gasteinba és pedig azért éjjel, hogy lehetőleg kerülje a nagy hőséget. A császár 21-én reggel lesz Kufsteinban, délen pedig Lendben, hol megebédel s három órai pihenés után este kocsin Gasteinba érkezik. Még fennáll az a szándék, hogy az idén Ferencz József ő Felsége tegyen Gasteinban látogatást Vilmos császárnál. Ha azonban Vilmos császár ragaszkodik azon szándékához, hogy Ischlbe elmenjen, akkor Gasteinból a befejezett fürdőzés után, aug. 11-én indul oda a felséges királyi pár-hoz s másnap fog Ischlből haza utazni.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A kinek vagyok a leánya, annak vagyok az anyja.

— Székely népmonda. —
(Vége.)

Három nap múlva elért a táborba.

Alig pihent meg, már fuják a trombitát, beáll ő is a sorba s harcol úgy, mint senki más: 8 törököt s 10 tatárt terített le a rablott puskával. Az ellenség nagy zűr-zavarban a fejét is elvesztette; megfutamodott s meg sem állott a fekete Moldva tulsó határáig s még onnan is félve nézett vissza Csikországra.

A csatatéren a király is megjelent. Felállították előtte a legbátrabb harcosokat, köztük a mi szegény emberünket is. A király mindeniknek megveregette a vállát, mindeniknek adott valamit, jó szót, érdempénzt. — Mikor a szegény emberre került a sor, az elkezdett kékülíni-sárgulni, s mint a nyárfalevél, úgy remegett.

„Mi bajod van, jó vitéz katonám, hogy úgy resz-ketsz?” kérdi tőle a király.

„Jaj, felséges uram, nagy az én bajom. Sok életet oltottam én ki, pedig azok nem vétettek nekem semmit.”

„Ne busulj azon fiam, hisz azt ugyis az én rendeletemre tetted.”

„Dehogy tettem, dehogy tettem, felséges király

uram! Bár tettem volna, mert akkor . . .” — Tovább már nem bírta ki; lerogyott a király előtt s elbeszélte mindent, elejétől végig.

A király, mikor az egész dolgot megtudta, haragra gyult s megparancsolta embereinek, hogy menten kötézzék meg s vigyék utána a székvárosba. — Ott törvényt láttak felette: éhenhalálra ítélték. Szegény ember a nyirkos börtön fenekén többé már nem magáért, hanem övéiért, a feleségeért és leányáért busult. A haláltól nem félt; azzal vigasztalta magát, hogy ha a becsület utján is marad vala, úgy is éhen kelle elvesznie. Így is jó már neki; úgy talán még jobb lett volna, de hát hiába! . . .

Szabadulásra gondolni sem mert.

Szokás-mondás: a hol legnagyobb a veszedelem, ott van legközelebb az isteni segedelem. Betelt a szegény emberen is.

Az a katona, kit először támadott meg, nem halt bele a nagy ütésbe, csak elkábult. Estére kelve fel-eszmélt elvánszorgott lassan a legközelebbi faluba, bekopogtatott a legelső házhoz s szállást kért. A háznak aztán elbeszélte szomorú történetét, elmondta, hogy egy ilyen-s ilyenforma ember mikép vette el tőle a puskát, hogyan ütötte le a baltájával stb.

No de erre lett nagy ijedelem a két asszony között. Összesugtak-bugtak s elhatározták, hogy a menyecske, már mint a szegény ember leánya — mert

hiszen az isten épen hozzájuk vezette a szerencsétlenül járt katonát — elmegy az apját hazahozni, nehogy még valami nagyobb bajba keverje magát. Szegény ifju asszony még akkor nem tudta, hogy az apja halálra van ítélve. Karjára veszi nyolcz hónapos kis fiát s nekiindul a székvárosnak.

A mint oda érkezett, találkozik egy öreg emberrel; beszédbe ereszkedik vele, kérdezősködik egymásról s azt is megkérdezi hogy mi hír van a városban?

„Hát itt bizony semmi rossz nincs, csak hogy a tegnapiélt a király éhenhalálra ítélte egy embert.”

„Hát azt miért?” kérdi a menyecske kíváncsian.

„Hát azt bizony azért, mert megölt egy katonát s egy oláh papot.”

Szegény ifju asszonynak úgy a szívébe nyilallott ez a hír, hogy menten rosszul lett tőle. Tudta jól, hogy az az elítélt nem lehet más, mint az ő tulajdon édes apja.

Nem is szólott többé az öreg emberhez, még azt sem mondta, hogy az isten áldja meg; hanem ment a királyhoz egyenesen, térdre rogyott előtte s kért, könyörgött, hogy bocsássák szabadon az apját. A király hajthatatlan maradt.

Végre csak azt kérte, hogy engedjék meg neki az apjához bemenni . . . mindennap annyiszor, a hány-szor ő akarja. A király ezt megengedte, de termé-

Megyei ügyek.

Minden megye közigazgatási bizottsága tartozik úgy az egyes szakminiszterekhez részletes, mint a miniszterelnöknek általános jelentést felterjeszteni félévenként. Brassó megye köz. biz. jelentései a júliusi gyűlésen intéztetvén el, az egyes jelentésekből vesszük ki a következőket:

Az alispán jelentése szerint — belügyminiszterhez — változás a köz. biz. személyzetében nem fordult elő; a közigazgatásnál fennakadás nem volt; a megyei pénztár s közalapok rendben vannak s azok állása június 30-án: házi pénztár 1371.75²⁴/₃₀ frt.; közmunkaváltási alap 16857.20¹/₂ frt.; mértékhitel-sítő alap 3324.39¹/₃ frt.; központi költségek alapja 1048.57⁵/₃₀ frt.; betegápolási alap 282.20 frt.; tisztviselői nyugdíjalap 9232.65¹/₂ frt.; felső-tömösi kórházi alap 62.50 frt és hétfalusi erdőbizottság id. alapja 2680.11 frt. — míg Brassó város pénztárába befolyt ez ideig 169;734.03 frt.; kiadatott 164,688.08 frt.; — maradvány jun. 30-án 5045.94 frt.

Kivándorlási kérvény elintéztetett 9; tüzeset volt 27, még pedig 16065 frt 35 kr. kárral, mely biztosítva volt 9703 frt. 50 krig. Minden községnek van szegényalapja; az emberegészségügy teljesen kielégítő, a szarvasmarhák között az idén a száj és körömfájás minden községben uralgott, sőt helyenként járványnya volt nyilvánítandó.

A gyámsági és gondnoksági ügyek pontosan kezeltettek. A köz. biz.-hoz elintézetlenül ájtott mult évről 36 ügdarab, melylyel együtt beérkezett 577; elintéztetett 507, függőben maradt 70 ügdarab, melyek azonban nagyobbára a júliusi gyűlésen letárgyalattak.

A királyi ügyész jelentése szerint — igazságügyminiszterhez — a fogházak felszerelése teljesen kifogásolhatatlan s azok biztosak is; az őrszemélyzetben változás elő nem fordult; az egészségi állapot jó, — halálozási eset elő nem fordult. A letartóztatottak részint könyvkötéssel, méhkaptárak s faneműek készítésével, részint rongált rabruha és ágynemű kijavításával foglalkoztak.

A kir. adófelügyelő jelentéséből — pénzügyminiszterhez — kitűnt, hogy az adókezelés semmi által megzavarva nem lett s hogy adóleszámolás nem tartatott. Befolyt a lefolyt félévben az összes adó-nemekre 231.818 frt. 29 kr., míg hátralékban maradt 41180 frt. 42 kr.

A kir. főmérnök jelenté, — közmunka- és közlekedésügyi miniszternek — hogy a megye területén az államutak hossza 104.985 kilometer, míg a megyei utaké 195.578 km. A kavicsszállítás rendszeren halad. Az esőzések az utakban nagyobb kárt nem okoztak.

A folyószabályozásokat illetőleg jelenleg folyamatban van a tárgyalás a Tatrang patak szabályozására. A megye területén használatban van 60 gőzkazán. —

(A kir. tanfelügyelő jelentését érdekes voltánál fogva jövőre közöljük egész terjedelmében. Szerk.)

A katonai ügyi jelentésből — honvédelmi miniszterhez — kitűnik, hogy a hétfalusi magyar sorozó járásban a fősorozási eredmény nem teljesen kielégítő, mivel az ujonczjutalékban 8 főnyi, a 4 főben kivetett pottartalék jutalék pedig egészen hátralékban maradt;

szetesen kiadta az öröknek azt a parancsot, hogy csak egy ingbe ereszsék be a leányt apjához, nehogy a ruhája alatt valami ételnemű vigyen be neki. — A menyecske azt sem bánta. Tudta ő jól, mit csinál.

Meglátogatta az apját mindennap hűségesen, napjában kétszer-háromszor. Szabad volt, megengedte a király, mindaddig, míg meghal az apja.

De az apja nem halt meg!

Végre úgy kilencz nap mulva feltűnik a királynak, hogy az éhenhalásra ítelt ember még mindig él. Összegyűjti a tanácsosait s kérdi, hogy mit csináljanak avval az emberrel, mert annak olyan szívos az élete, mint a tekenős-békának. A tanácsosok azt határozták, hogy fel kell akasztani, úgy hamar elpusztul. — A király még engedett három napot s ha az alatt sem hal meg, akkor akasztssák fel, ő sem bánja.

Mikor megtudta a szegény ember leánya, hogy mit határoztak az apja felől azok a böles férfiak, kétségbe volt esve. Mit tegyen, hová legyen, kihez folyamodjék, hogy az apját megmentse a szégyenhaláltól? Sokáig töprenkedett. — Végre arra a gondolatra jött, hogy felmegy a királyhoz s mond neki egy találós mesét, melyet ha valaki meg tud fejteni öt nap alatt, jól van, hát akasztssák fel az apját; de ha senki sem tud a nyitjára jönni, — akkor kegyelmezzenek meg neki.

A király ráállott a menyecske ajánlatára. S ekkor elszálla a király, — *Kinek az apja a leánya?*

a hétfalusi román sorozó járásban pedig az eredmény épenséggel rossz, minthogy itt egy 502 számú ujoncz, valamint 65 számú pottartaléki hátralék mutatkozott. A többi járásokban az eredmény kielégítő, a teljes jutalék fedeztetvén, még a honvédséghez is beosztattak hadkötelesek.

Legszomorubb a közgazdasági jelentés — kereskedelem-, ipar- s földmívelésügyi miniszterhez. — E szerint a megye területére nézve általánosságban gazdasági szempontból ezen év egyik képzelhető legrosszabbnak mondható a megye legtöbb községében a rendkívül elszaporodva volt mezei egerek az őszi vetéseket, valamint a luczernát és lóherét már a tél folyamában annyira tönkre tette, hogy azokat ki kellett szántani s tavaszi gabonával újra magolni. A tavaszi gabonák és takarmány szép reményekkel kecsegtették a gazdákat, de fájdalom, bekövetkezett a legnagyobb vonalon egy emberemlékezet óta alig látott jégvihar, mely teljesen tönkre tette a megmaradt silány őszi termést, valamint a dusnak mutatkozott tavaszi vetéseket, s hogy az utolsó remény is elveszsen, előntötték alig néhány nap mulva a kiáradt folyók a megye legtermékenyebb területeit. Jég és víz rendkívüli pusztításokat okoztak ezenfelül épületek és kerti veteményekben is. A kár még ez idő szerint — habár hetek eltelté után is — kiszámíthatatlan. —

Ez volna rövid, dióhéjba szorított kivonata a féléves jelentéseknek.

Kultüregylet.

Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület tagjai.

Alapító tagok névsora:

(Folytatás.)

Lázár Ádám képv. M.-Vásárhely, Lázár Bernát földbirt. Szegvár, Lázár Manó földbirt., Lészai Ferencz kolozsm. földb., Lipthay Béla, Luczenbacher Pál Bpest, Lukáts László képv., Lyka Döme képv., Magy. polg. kör Brassó, Magy. polg. nyomd. személyz. Kolozsv., Magy. társalgó egyesület Brassó, Magyar Mihály nyomdatul. Kolozsv., Marosludasi társ. egyesület, M.-Tordam. ált. tanító testület 100—100 frt.

A m.-vásárhelyi zenekedvelők egylete 148 frt.

Matskási Pál Kolozsv., Matskási Sámuel mészáros Kolozsv., Mayer János szbír, Mátyás Ferencz v. bírő B.-Hunyad, Medgyes Bálint ügvy. N.-Enyed, Merza Lajos mérn. Kolozsm., dr. Meskó Antal Hunyadm., Mérey Gyula Bpest, dr. Mészáros Károly Bpest, Miklovicz Bálint ref. lelkész vezetése alatt álló 12 temetkezési egyesület H.-M.-Vásárhely, Miksa Miklós megyei pénzt., Miskolczy nemz. kaszinó, Miskolczy tak. pénzt. részv. társ., Molnár Józsiás k.-vásárhelyi válasz. el., Müller Dániel k. közj. B.-Hunyad, Nagy Béla p. ü. igazg. Kolozsvár, Nagy-Enyedi egyh. m. képv. testülete, Nagy Gábor vendéglős Kolozsvár, Nagy István magánzó Brassó, Nagy József megyei főorvos Kolozsvár, Nagy-Sajói ev. ref. egyházmegye, Nagy-Szalontai 48-as népkör, Nagy-Várad város, Nalácz Ákos Hunyadmegye 100—100 frt.

Gr. Nádasdy Ferencz Bpest 500 frt.

Náday Lajos Budapest, Neuhofer János Bpest, Novák Ferencz polgárm. Gy.-Fehérvár, Novák Viktor, Ny.-pettendi közbirtokosság, Ny.-szeredai hirl. irod. pártoló kör, Nyiregyházi tak. pénztár egyesület, Hg. Odessalchy Gyula Budapest, Ó-radnai bány. és koh. hivatal tisztikara, br. Orbán Balázs képv., Oriold József

annak vagyok az anyja; sirat engem a fiam, az édes anyám ura. — Most aztán a király ezt a talányt szétküldötte az egész országba, nagy jutalmat ígért annak, a ki megfejti; még ő maga is gondolkozott rajta. Vén asszonyok, álomfejtők, tudósok, papok mind hiába törték rajta a fejüket; ezt is mondtak, mást is mondtak, de mind ok nélkül, nem tudtak nyitjára jöni a dolognak.

Eltelt már az öt nap is, a talány még mind nem volt megfejtve. Végre a hatodik nap reggel a király szabadon bocsátá a szegény embert, ki nemhogy lesoványkozott volna, de még meghízott. Csudálkoztak ezen nagyon. — Most a menyecske felment a királyhoz, hogy megköszönje nagy jószágát. A király nem állhatta meg, hogy meg ne kérdezze tőle a talány megfejtését.

„Egyszerű az nagyon, felséges király uram, — mondá a menyecske, — s abból áll, hogy a kinek a leánya vagyok, annak az anyja voltam akkor, midőn mindennap megszojtattam az apámat, a mit felséged sem tiltott meg, s így tápláltam az édes anyám urát, a fiamat, mert hiszen fiam volt ő nekem az alatt az idő alatt, a mig szoptattam.”

A király ezért az elmésségért, de meg azért is, hogy az apját úgy szerette, gazdagon megjutalmazta s úgy bocsátotta haza az apjával. — A szegény katonát még otthon találták, kivel azután a menyecske egybekelt s boldogan éltek, talán még maig is élének, ha nem volna itt vége nem volna. Végül Mátyás

zsef építész Kolozsvár, Ostoffy Pál curiai bírő Budapest 100—100 frt.

Önkéntes tűzoltó egyletek n.-várad szövetkeze 102 frt 10 kr.

Papp Ferencz butor gyártó Brassó, Pappszász Károly képv. Budapest, 100—100 frt.

Dr. Papp Samu Budapest 500 frt. Pappszász György képv. Budapest 100 frt.

Pataky Viktor mérnök 250 frt. Pávai V. Elek és fia Ferencz N.-Enyd 100 frt. Pesti hazai első tak. pénztár egyesület 300 frt.

Petrovics György pékmester Kolozsvár, Pogány György főispán Déva, Pollák Jakab tébolydai élelmező Nagy-Szeben, Potsa Ferencz p. ü. fogm., Pulszky Gusztáv Budapest, Pünkösti Ferencz kir. mérnök N.-Enyed, 100—100 frt.

Rafai Károly birtokos Uj-Székely 300 frt.

Rákospalotai függetlenségi kör, Rikó Lajos, Rom. kath. nagy gymn. tan. kara Maros-Vásárhely, Rohonczy Gedeon képv. Budapest, Roth Károly Deés, Roth Pál orsz. képv. Deés, Rosenberger Bernát f. birt. Gyalu 100—100 frt.

Folytatjuk.

Vidéki élet.

Abrudbányai levelek.

I.

(A mi társadalmi életünk. — Pörös atyafiak. — A cigány is a maga tehenét dicseri. — Időjárás. — Kilátásaink.)

Tisztelt szerkesztő ur!

Igazán szólva, azt sem tudom hol kezdjem? Mert hát itt annyi tudósítói anyag gyűlt össze, a mióta Székely Berezi a levelezői tollat letette, hogy — van, miben válogatni.

... Kezdem társadalmi életünkön, mely inkább halálhoz hasonlít. E pár ezer lelket számláló kis bányaváros ugyanis meghasonlott magával, s a maroknyi magyarság egymás hajába kapva, addig ránczította egymást, míg — szétváltott. Van ugyanis egy drága református lelkészünk, ki, birva a polgárság bizalmát és szeretetét, a legujabb időkig az itteni társadalmi mozgalmaknak vezéregyénisége volt; ezt kétféle módon megirigyelte s mindent elkövetett a lelkész megbuktatására. A meghasonlás az 1884. évi szeptemberi városi választások alkalmával kezdődött, midőn az ellenfelek kívánták magokhoz ragadni a hatalmat, s családtagjaikból választatni meg az egész városi tanácsot, mely szándék azonban a polgárokon hajótörést szenvedett, mert „ujonczok” helyett a már kipróbált, hat évig a közjólétért küzdött, volt tisztviselőkre adta szavazatát, mely eljárása ingerül szolgált a további küzdelemre. Ugyanis Hegedüs Sándor volt itteni érdemdus képviselő Kolozsvárt is megválasztatván, itteni helyére a „Nemzet” szerkesztőjét, Visi Imrét ajánlotta, mig egy másik fél e választókerületet az öreg Kemény János bárónak nézte ki. Ki mellett szavaz a tanács? Ki pártján van a református lelkész? — ez volt csak a kérdés, tehát nem politika, hanem pusztán személyes kérdés, s minthogy a tanács és a lelkész Visi Imre mellett voltak, az ellenfél — Kemény párti lett, s minthogy Kemény János báró időközben Dicső-Szent-Mártonban lett megválasztva, s így ismét a református lelkész és pártja győzött. Ezt meg kellett bosszulni mindenáron: Mit tettek hát ők? ...

Volt itt Abrudbányán évekkel ezelőtt minden, csak társadalmi élet, olvasóköri, kisegítő-egylet hiányzott. A református lelkész mindezt létre hozta, s csakhamar uri kaszinó, polgári olvasóköri, román kaszinó, dal-egylet, s kisegítő-egylet alakult, mely csaknem valamennyi a lelkészt választotta elnökül. A boszus ellenfél ez egyleteket izgatta fel megalapítóik ellen, s nagy erőszakkal kivitte, hogy a lelkészt — minden egyletből kizárták.

En nem kívánok ítéletet mondani ez eljárás felett, mert elítélte azt rég — a közvélemény; de annak, hogy e maroknyi magyarság itt a havasokon, az idegen elemek között egymásnak ellensége legyen, semmi esetre sem lehet jó következménye, s csak azon egyetlen esetben lenne némi értelme ez eljárásnak, ha politikai alapja volna, (Akkor sem. Szerk.) azonban e két ellenséges tábor ugyanazon politikai elveket vallja s így csak az önzés, a személyeskedés állítja szembe őket egymással, minek sajnos következménye az, hogy — egyik sem lévén elég erős önmagában — társadalmi életünk a legnagyobb mértékben — pang. Edig voltak olvasóköri táncestélyek, vereskereszt-egyleti bálók, tűzoltó egyleti majálisok, s most

»Puszták Béla udvara,
Halláik a kutyák zaja».

Mint hirlapíró erkölcsi kötelességemnek érzem az egyenlenséget szitókát e téren is figyelmeztetni, hogy a magyar közművelődésnek, az itteni társadalmi életnek nem nagy szolgálatot tesznek eljárásukkal!

Pör ide, pör oda; az Isten megverte, a ki itt pöröl. Valami pörös atyafiak évtizedekkel ezelőtt egy örökösödési pört indítottak meg, mely pör elől egy előadó megugrott, egy másik elhalt, s most egy harmadik előadó kezébe kerülve, a pör, kilitásuk lehet a dedunokának az ítéletre.

Én hiszem, Mahomeducse mond, nem is okos ember, ki nem hiszi, hogy soha nem volt jobb dolgunk, mint a minő most van; de az elfogultságaak nem vagyok barátja, s a saját gyermekeimnek is belátom hibáit, s igyekszem azokat — javítani.

Mi következik ebből? Hogy önismerettel és ön-bírálattal kell bírnunk a politikában ép úgy, mint a társadalomban, ha a fejlődés lépcsőzetén fokozatosan felfelé akarunk haladni... Az igazság igazság marad, ha kormánypárt s ha ellenzék részéről jön is. Én nem hiszem, — 45 év felé már kipróbált az élet, — hogy a „Brassó“ erkölcsi kötelességének ismerje párt-szemponjtábol a rosszat is jónak, a rutat is szépnak állítani.*)

Hogy én melyik párthoz tartozom, mint egyszerű vidéki levelező, az nem lényeges; de hogy már viszonyaink között több oly intézményre találunk, melyek hiányosak, s melyeknek egyes hibáit, kinövéseit maga a kormány is elismeri, s ellensúlyozni, javítani akarja, oly, melyet valószínűleg e lapok érdemes szerkesztője sem von kétségbe, s ép ezért legyen meggyőződve arról, hogy midőn én egyes ily intézmény árnyoldala ellen felszólalok, ezt nem politikai párt-szemponjtól, hanem a közérdek érdekében teszem, kimutatva a hiányokat, reá mutatva a bajokra, alkalmat adok azok pótlására.

Leveleimben az itteni törvénykezéssről, igazságszolgáltatásról, közigazgatásról, az itteni társadalmi életről (esküdtszék, halálesetek, táncz és zeneestélyek, tűzoltó-gyakorlatok, s olvasóköri), a bányászatról, időjárásról, gazdasági és közlekedési viszonyokról stb. stb., kívánom értesíteni b. olvasóit, hogy e szellemi érintkezés által e vidék magyarosodását, közművelődését elősegítem. Azt hiszem, hogy mindezekről sokat, igen sokat lehet írni párt-szemponjtól nélkül is, mert hazai igazságszolgáltatásunk és közigazgatásunk nem politikai kérdés, s ezek hiányait mindnyájan pártkülönbség nélkül beismerjük, s ha például egyes a fenálló törvényekbe és szabályrendeletekbe ütköző jogszolgáltatási eseteket nyilvánosságra hozunk, ez nem politikai pártoskodás. Én legalább a közérdeket a politikai pártoskodásnak feláldozni bűnnek tartom.

Furcsa, szeszélyes időjárásunk van. Mindennap délelőtt megsüünk, megföünk a nagy melegség miatt, délután pedig beborul s van nagy szélfuvás, zivatar, eső, mely néha másnap reggelig tart. Ily időjárás mellett rossz kilátásaink vannak, s az itteni szegény bányász nép, csaknem az éhhalállal küzd. Bizony, bizony elmondhatjuk a nagy költővel:

Rossz időket élünk, rossz csillagok járnak,
Isten óvja meg csapástól mi magyar hazánkat!

Aranymosó.

Fürdői levél

Málnás, 1885. július 14-én.

Tisztelt szerkesztő ur!

A Brassóban uralkodó nemzetiségi surlódások, na meg a nyári nap által is előidézett forróság elől ide menekülve, a netalán még menekülni kívánók érdekében tán nem lesz felesleges, ha innen hébe-korban egy-egy fürdői levelet menesztek becses lapjában, hisz az ily leveleknek ha mindjárt vízenyősök is, meg van az a hasznuk, hogy azokat, kik fürdőben nem lehetnek, legalább pár percze lehűtik.

Az itteni fürdő közönség eddig kényelem dolgában nem panaszkodhatik, mert habár, ez időszereint itt aránylag — viszonyítva a többi erdélyi fürdőkhez — legtöbb közönség is van, mindenki kényelmesen sétálhat és fürdhetik, mert tolongásról szó sincsen, azok vigasztalásául azonban, kik a tolongást szeretik, kijelenthetem, hogy tolongás is lesz egy pár nap múlva, mert a fürdő közönség legnagyobb része ide csak július második felében és augusztusban szokott jönni.

A fürdő maga víz, levegő és gyógyhatás tekintetében, na és építkezés tekintetében is, mit sem változott, itt minden a régi, csak a doktor más, mert a mostani fiatalabb és alkalmasabb, miután ezen fürdőt jobban ismeri, és mások a cigányok, mert most az Enyediék helyett a s.-szentgyörgyi banda működik és ha karmesterök nem is oly szőke mint a tavalyiaké volt. a zene mégis jól játszik a talp alá.

A mi az időtöltést illeti arról itt bőven van gondoskodva; van egy kuglizó pálya, mely a játékosok különös mulattatása kedvéért úgy van készítve, hogy minden tekegolyó a pálya közepén jobbra letér; a pá-

lya ezen mulattató inclinációja következtében egyes dobás lehetetlen lévén, itt a vandlizás dívik, mely abból áll, hogy a golyót az ember a tekepálya valamelyik oldalának irányozva dobja ki, és miután a golyó rendesen jobbra tér le, a golyót mi a pálya bal oldalához szoktuk vágni és különös! alig egy-két napi gyakorlat után annyira vitték, hogy ily módon bármely egyes tekét is biztosra leveszünk.

Hogy a golyó a legtöbb és majdnem minden esetben keveset üt, ez csak azon kiméletnek tulajdonítható, melylyel a golyó a tekék iránt viseltetik, mert később, miután a golyó már egyszer a tekék mellett elhaladt, a golyó rendesen hátulról vissza szokott térni és hátulról, igaz nagyobb kimélettel, de rendesen leüt egy pár tekét.

A kuglizó pályán kívül van meg a zongora teremben egy régi billiárd is, négy dákóval és 3 kis golyóval, mely billiárd sok tekintetben szerez gyönyörűséget.

Igy a dákók közül kettő teljesen ketté törve lévén, ezeket szurok és drót segítségével szerencsésen megcsináltuk sajátkezüleg, és miután a dákókon bőr már tán évek óta nem volt, alkalmas bőrt pedig ott nem kaptunk, egy régi csizmatalpból sikerült e célra bőrt faragni és ha a szabad kézzel faragott dákóbőr nem is éppen kerek és csak a Jóska műhelyéből kapott csizmadia-szurokkal erősített meg a dákóhoz, vigasztal az a tudat, hogy sem a régi csizma talpa, sem gazdája nem álmotlák, hogy valaha a mi műfaragászatunk következtében ily művészi célra fognak felhasználtatni.

De hiába ez is lélek-vándorlás, az ökörből lesz csizmatalp és csizmatalpból dákó bőr!

A billiárd szobában nem lévén tábla, hová a praeferance felírható lenne, a különben kerek szoba falaira irogattuk a szükséges számokat, úgy hogy megkezdettük oly magasságra, a mennyre a karunkkal felértük és irtuk le egész a padimentumig, de miután ily formán már a szobát egészen kereken irtuk egy ölnyi magasságig írni pedig még mindig kellett a szoba oldalán elhelyezett deszkapadokat kezdtük igénybe venni és most már ezek is tetőtől-talpig tele írva lévén, lajtorja segítségével a szobának egy ölnyi magasságot felülhaladó oldal részein kezdtük meg a további írást, és ha az Isten megsegít, hogy krétánk lesz, remélem, hogy ezen szoba tetőtől-talpig tele lesz írva számokkal és ekkor kuriózumként akár a kiállításra is felküldhető.

A billárdozás élvezetét rendkívülieg emelni szokta az, hogy a billárdozás alatt ezen billiárd és zongora teremben rendesen egyik-másik gyermek a zongorán skálát vagy kisebb darabokat, például: „kicsi kutya tarka“, vagy „kerek udvar, kicsi ház“ stb. féle dalokat szokta órahosszat gyakorolni.

Szerencsétlenségünkre mi, a billárdozók mind zenekedvelők lévén, ezen gyengeségünknek tulajdoníthatjuk csak, hogy oly rosszul billárdozunk; mert hogy azon ártatlan kezek által játszott ártatlan zenének befolyása lenne direkt a rheumás dákókra vagy a csizmatalp dákó-bőrökre, ezt nem is képzelhetjük.

Nem akarván még más egyéb mulatságainkat is egyszerre elárulni, ezuttal a még jönni szándékozó és halász-sportot üzni szeretőknak csak annyit sugok meg, hogy nemsokára alkalmunk lesz, mint tavaly, az Oltban zeneszó mellett horoggal halászni. Ezen halászat szokásos rendezőjével a napokban találkozván, eljövetelet és a rendezést nekem titokban és sötétben megígérte.

W.

Helyi és vidéki hírek.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, dr. Hegedüs Istvánnak az aesthetikából, a kolozsvári tudomány-egyetem bölcsészett-, nyelv- és történet-tudomány karánál magántanár lett kiegészítését helybenhagyólag tudomásul vette s jelzett minőségben megerősítette. Üdvözljük dr. Hegedüs István urat, a kolozsvári tanári kar egyik legszebb díszét, a magyar nyelv és irodalom ezen kiváló művelőjét, egyetemi magántanári minőségében. Üdvözljük benne az érdem elismerését s csak szívből óhajtanók, ha rövid idő múlva mint rendes egyetemi tanárt láthatnók ezen, úgy a tudomány, mint a társadalom terén kiváló férfiut. Valóban megérdemelné.

Kinevezés. Kis- és Nagy-Küküllő megyék főispánja Thuróczi Lajos végzett jogászt, Kis-Küküllő megye radnóthi járásba, közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

Zenestély. Holnap, vasárnap este a városi zenekar gyönyörűnek ígérkező hangversenyt tart a »Zöld fa«, szállodában. Ez alkalommal előadatik Rosenkranz-Krüger által magyar motívumokkal sokkürtre irt Grand divertissma. Figyelmeztetjük erre a t. közönséget.

Nagyreményű gyermek. A Bolonyában lévő Riemner-féle kertbe f. hó 17-én belopózott egy 8 éves szász fiucska, s az ott levő kertiszobába jutva, felmászott az ágyra, hogy az a fölött függő ezüst órát zsebre

dugja. Sikerült neki. Azután szerencsésen odább állott s felvitte az órát nagynénjéhez, a hol találnak jelezte. Így sült ki később azután az eset. Nagy reményekre jogosít! — Nevelés, — hol a té országod?!...

Kultur-egylet. Pestmegye legutóbbi közgyűlése az erd. m. közművelődési egyesületbe 500 frttal örökös taggá lépett be.

Családi dráma. Sfeophany Sándor marosvásárhelyi volt gazdag kereskedő, most városi őrök, a napokban elvesztette nejét. Az anya halálát leánya, a 17 éves Stefánia annyira szívére vette, hogy megmérgezte magát s meghalt. A kisenvedett anyát, s öngyilkossá lett leányt, a férj és apa kétségbeesetten kísérték ki egyszerre az örök nyugalom helyére, a városi temetőbe.

Villámütés. A zelizi határ fölött f. hó 9-én iszonyu zápor vonult el, s a szádai határban a villám négy aratót sujtott agyon. A szerencsétlenek közül három családapa volt. Liptómezei Szmrecsán községben néhány nap előtt négy ház lett a villámütés áldozata.

Pánszláv ágítátor kiutasítása. Valasek Pál nyitrai ügyvéd irodájában alkalmazva volt Krno János ügyvéd jelöltet, pánszláv izgatások miatt a nyitrai hatóság a város területéről örökre kiutasította.

»Háromba válik el,« mondja egy régi közmondás, és nem hiába bizott benne Harsányi Kálmán orosz-házai iparos. Harsányi uram ugyanis valaki által számokat álmotlított, meg magának s azokat háromszor egymásután berakta a budapesti állami kis lutribá. S ime a mult szombati húzáson 7200 frtot nyert!

Bosszuálló cselédek. Budapesten két cseléd rohanta meg társát, s ki szintén egy udvaron lakott velök. Leteperték a földre, s kegyetlenül megtépázták a haját. Az az egy elcsábította a más kettő imádját, azért történt a szörnyűség. Mindkét amazont elfogták.

Nagy szerencsétlenség történt a napokban Aradon. Egy csizmadia-inas, egy közsörüs és egy kerégyártó fult egymásután a vízbe. A két utóbbi a csizmadia inas mentésére ugrott a vízbe. A holttestek nyomtalanul eltűntek.

Elfújta a szél tizenötezer forintot papir pénzben Hanevehr stájer faluban a községi bíró kezéből. — A pénznek csak egy részét találták meg eddig.

Politikus szerkesztő. A szófiai leány-gymnaz. tanítónője Jirkov kisasszonyt, minthogy lapjában többször megtámadta az oroszokat, állásából elbocsátották s az orosz diplomácia ügyvivőtől hivatalosan bocsánatot kértek.

Papirhajó. Párisban e hó 9-én szállt hajójára Tanneguy de Woga nevű ur ember. A hajó papirpépből készült, s három havi utra van szánva. De Wogan a Duna eredetét indul kipuhatolni.

Hadsi Loja mint vendéglős. Hadsi Loja Mekkából panaszos levelet irt Szerajevóba, melyben elmondja, hogy igen gonoszul mennek a dolgai. A dolog nem úgy áll, a mint írja, mert vendéglőt tart, s azt nagyban látogatják a zarándokok.

1500 frtos rózsá. Malborough herezeg Londonban egy hölgy kíséretében meglátogatott egy kertészt, s udvariasságból egy lessakitott rózsát nyújtott át a hölgynek a kertész rózsái közül. A kertész 150 fontot követelt a rózsáért, mert az nagy ritkaság volt. Pörre került a dolog s a kertésznek az 1500 frtot megítélték.

Roppant tűzvész van Oroszországban. Kurszk város lángban áll. 30°-nyi melegben 10 óra alatt százszáz ház borult lángba. Kurszknak 32,000 lakosa s van számos dohánygyára, szappan, szeszgyára, s timár üzlete volt.

Kegyetlen urnó. Mauerben a többi között egy bécsi család nyaral, melynek asszonya arról ismeretes, hogy cselédjeivel igen durván szokott bánni, mi-ben fia, egy 16 éves kamasz is segítségére van. Hétfőn este a szobaleány véletlenül eltört egy poharat. Az urnó erre arczul ütötte, a fiu pedig a földhöz csapta és összerugdosta. A szegény leány kijelentette, hogy a szégyent nem éli túl s egyenesen az udvaron levő szérübe ment. A barbár család nem törődött vele s a szerencsétlen leányt másnap a szomszédok találták meg fölakasztatva. A rendőrség az esetről jelentést tett a törvényszéknek.

Orosz igazság. Egy Markovszki nevű oroszországi paraszt szeretőjét agyonlőtte. Mentségeül csupán annyit hozott fel, hogy szeretője boszorkány volt, ki már sok bajt okozott. És a bölcs esküdtek ártatlannak nyilvánították a gyilkost.

Élve temettek el egy török helységben egy embert. A szerencsétlen a frissen felhantolt sirban sikoltozott, de a temető gyülekezet hivatkozva a Korán rendeleteire, nem hantolta föl a sirt.

A kolera. Julius 15-én Spanyolországban összesen 1668 ember betegedett meg és 663 halt el kolera-ban. Ebből Madridra 4 és a valenciai kerületre 299halalozás esik.

Az ökrök legújabb konkurrenciei az — elefántok. Egy német újság sserint ugyanis egy földbirtokos Berlin közelében fekvő jóságán ökrök és lovak helyett elefántokkal szántat. Ez állatok t. i. nagy erejüknél fogva klválólag alkalmasak arra, hogy a földet jó mélyen hasogassák föl s ezenfelül az ugorka idényben — kacsa-akul is lehet őket használni.

pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

*) Ezt nem tette eddig sem s nem fogja tenni ezután sem. Koronázni az érdemet, ostarozni a bűnt, ez a »Brassó« Szerk.

Furesa bírálat. Egy francia drámaíró művét a „Comédie Française” bírálóbizottsága egyhangulag elutasította. A szerencsétlen író elkésereve mondja az egy bizottsági tagnak: »Uram! az ön eljárása különösen fáj nekem, ön ellenem szavazott, pedig darabom felolvasása alatt jóízűen horkolt.“ „Kedves uram — viszonzá a bíráló — ilyenkor elaludni, tudja... hogy is mondjam, ez a legjobb bírálat az ön művére!”

Közigazgatás.

Vetések állása Brassó-, Fogaras- s Küküllő megyékben.
— Julius 10-ig. —

Brassó megye felvidéki, alvidéki és brassói járásában az időjárás folytonosan esős; az őszi gyengék; tavasziak általában kielégítő és javultak, úgy hogy meglehetősen termésre lehet számítani; gyümölcstermés kielégítőnek mutatkozik; a házi állatok (az alvidéki járás kivételével, hol a sertések hullani kezdenek) általában egészségesek.

Fogaras megye törösvári járásában az időjárás két hét óta esős, mely a szenvedett károkat részben jóváteszi; az őszi szemképződése kielégítő, a tavasziak általánosan sokat gyarapodtak, jó közepes termésre lehet számítani, széna kevés lesz.

Nagy-Küküllő megye bürkös-szent-ágotai, köhalmi, keresdi és bolya-berethalmi járásában az időjárás tulságos esőzessel van, sok károkat okoz főleg a réteken, hol a füvet elnyomta, sőt részint el is iszapolt; a viharok, a mezők és erdőségekben sok kárt okoztak; az őszi közt a buza legjobban áll; a rozs élni kezd, kalász és szeme szépen fejlődött; zab és búkköny szép; gyümölcsből középtermést lehet várni; háziállatok általában (a bürkös szt. ágotai járás kivételével, hol egy községben a sertések közt szórványosan a torokgyík uralkodik) egészségesek.

Kis-Küküllő megye erzsébetvárosi és radnóti járásában az időjárás esős viharral, mely egyébiránt jótékonyan folyt be a növényzetre; az őszi szeme nagybodott; a tavasziak gyors fejlődésnek indultak; burgonya és kerti vetemények szépek: a zab, mely el volt maradva, kiépülni kezd; az aratás csak július 10-ke után vette kezdetét; jó középtermést várhatni; széna kevés lesz s ez is a sok esőzéstől szenved; az állatok közt kezd a száj- és körömfájás mutatkozni.

Szerkesztő postája.

Czenkalji. A szép szemle kissé későn érkezett s így sajnálatunkra, mai számunkból kimaradt.

Abrudbánya. A neveket jobbnak láttuk mellőzni, — nehogy személyeskedésnek tűnjék. Annak a katonaugynek óhajtanók eredetijét látni. Kérjük, sziveskedjék betekintés végett elküldeni.

— **Bodola.** Azon hiszemben voltunk, hogy az eddig is már sok port felvert bodolai és nyéni tagosítási ügy már végső elintéztést nyert. — Leveléből látjuk, hogy fellevesünkben csalódtunk. — S habár a nyilt-téri közlemények a kiadóhivatalt illetik, kiadóhivatalkunk — tekintettel az elkéseregett hangra — fellevesünk végett átadta azt nekünk. — Higye meg, hogy ennek közlésével nemcsak saját magának, hanem az ügynek is rendkívül sokat ártana. Ezért nem is közölhetjük, — hanem azon jó tanácsot adhatjuk, hogy egy az összes érdekeltek által aláírt kérvényben, — a mely dokumentatív felsorolja a sérelmeket — forduljanak az illető minisztériumhoz s legyenek meggyőződve, hogy sokkal több hasznuk leend. — Csak hogy a kérvény is legyen tárgyilagos s mellőzzön oda nem tartozó kifakadásokat. — Ha ily irányba terelik a dolgot, teljesen rendelkezésükre állunk.

Előpatak. Ha a levelében felsoroltak tények, elég szomorú színbe helyezik a háromszéki közigazgatást. Ily ügyekben azonban a panasznak el kell járni a szükséges forumokat s ha kellően indokolt panasza az első sorban illetékes alispánnál kellő elintéztést nem nyerne, akkor rendelkezésére állunk. A sajtó

hivatása s kötelessége ostromozni a jogtalanságot, a törvénytést, de ezt csak akkor jogosult teljesíteni, ha hogy az illető hatóság kellő elégtételt nem adna. — Forduljon tehát a törvény megfelelő pontjaira való hivatkozással panaszával Háromszékmegye alispánjához s csak annak végzése után ismét hozzánk.

Piaci árak

Brassóban, 1885. július 17-én.

H e o t ó l i t e r	Buza	legszebb	6.40
		közepes	6.10
		vegyes	5.50
	Rosz	legszebb	3.50
		közepes	3.20
	Árpa	legszebb	3.20
		közepes	3.—
	Zab	legszebb	2.40
		közepes	2.20
	Törökbuza		3.80
k i l o g r .	Kása		4.—
	Borsó		6.40
	Lencse		6.40
	Fuszulyka		4.—
	Lenmag		10.—
	Burgonya		1.10
	Marhaus		— 44
	Disznóhus		— 48
	Juhhus		— 32
	Faggyu (friss)		— 32

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885. hó július 18-án.

Román papírpénz à 20 frankos	8.83 vétel	8.86 eladás.
ezüstpénz à 20	8.80	8.84
Napoleon d'or (aranypénz)	9.86	9.87
Török lira	11.12	11.15
Orosz imperial	10.09	10.12
Arany	5.83	5.85
Orosz papírrubel	123.—	124.—

Felelős szerkesztő: **Szterényi József.**

Kiadótulajdonos: **Alexi könyvnyomdája.**

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 4867./1885.

(171) 1-1

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a gabona előbb vásárlása szigorúan megtiltatik és azért minden embernek tiltva van a heti vásárra gabonával menő felektől az utcákon, utakon, a koresmákban vagy magánházakban a vonalon belől vagy kívül a hetivásárra szánt gabonát megvenni és őket ez által a hetivásárra való menéstől visszatartóztatni.

Épügy áruüldözőknek más áruk, ugymint tojás, majorság, gyümölcs, főzelék stb. stb. vásárlása 10 óra előtt a tulajdonképeni hetivásár napokon tiltva van.

Ezen határozatok kihágásai a vásári rendtartás értelmében 10 forintigani és ismétlés esetében 50 forintigani pénzbírsággal büntetteknek.

Brassó, 1885. július 9.

A városkapitányság.

Szám 6. - 1885.

kat. kórh. biz.

(169) 2-2

Hirdetmény.

Brassóban, az ugynevezett népkertben építendő katonai csapatkórház részére elkészítendő az építési tervek, költségvetés, nemkülönb a helyszini pontos tér- és lejtésméretű rétegrajzok.

Mind azok, kik ezen munkálatot elkészíteni hajlandók, felhivat-

nak ebbeli zárt és szabályszerű bélyegekkal ellátott írásbeli ajánlataikat a követelt munkadíjnak pontos megjelölése mellett f. év július 31-ikéig, Brassó megye alispánjához beadni, hol a feltételek és a tervek készítéséhez szükséges egyéb adatok a hivatalos órákban megtekinthetők.

Brassó, 1885. július 6-án.

A kiküldött bizottság.

— A bőr új zománczát mindig megtartja. —

József főherczeg

s a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter és számos főúr, gazda és állatorvos a legnagyobb elismeréssel tüntette ki

Nemencsek J. és társa

kizárólagosan szabadalmazott találmányait, u. m.

fekete bőrkenőcs, 1 kiló bádogdobozban 1 frt. 20 kr;
sárga bőrkenőcs, 1 kiló 1 frt 60 kr;
géphajtó-szijkenőcs, egy kiló 1 frt 40 kr;
velencei kettős bőrlakk, 1 liter 3 frt;
bőrmosó szappan, egy nagy darab 1 frt;
állat-gyógy- és patakenőcs, 1/2 kiló 2 frt;
fekete viasz, egy nagy darab 1 frt; — s a hires gyógyerejű
Sultana növény-szappan,
egy doboz ára 1 frt.

Nemencsek J. és társa

első magyar, kizárólag szabadalmazott fekete bőrkenőcs, bőrlakk, állat-, gyógy- s gyógynövény pipere-szappan gyára.

Czim: Budapest, X. Kőbánya, Lázár-ház.

Miután igen sok visszaélés történik áruimmal, figyelmeztetem a nagyérdemű közönséget, hogy egyedül a nálam rendelt és gyáramból küldött áruért vállalkozok felelősséget.

— A cipő nem zsirosítja el a ruhát. —

(156) 4—

Egy szép nagy bolthelyiség

a főpiaczon, Lensor 26. szám alatt, valamint egy a a főtérre néző lakás a második emeleten azonnal kiadó.

Bővebbet ugyanott az első emeleten.

NEIDLINGER G.
Brassó, nagy-utca, 492. szám alatt.

NEIDLINGER G.
Brassó, nagy-utca, 492. szám alatt.

Az eredeti SINGER-féle varrógépek

— a világ legjobbjai, —

és egyszerű s tartós szerkezetük miatt minden más géppel szemben előnyben részesülnek.

Brassóban valódi minőségben kapható egyedül

Neidlinger G.

czég raktárában: Nagy-utca, 492. szám alatt.

(79c) 4 10